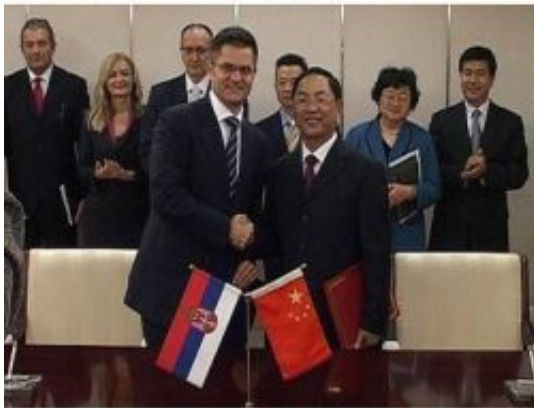

Србија је у протекле две године покушала да своју спољну политику дефинише доктрином о „четири стуба“, односно успостављањем стратешког партнерства са ЕУ, САД, Русијом и Кином. Амбициозна теза да мала Србија може да успоставља партнерске односе са све четири велике силе, чији су интереси не само на овом простору, често супротстављени, доживела је крах, у великој мери због дешавања на северу Косова, који су отворено указали да за САД и ЕУ Србија не може бити ништа више од вазалне државе. У случају ова два „стуба“, српска политика се показала потпуно промашеном и нереалном, а добијање статуса кандидата за ЕУ ту истину може само да прикрије.

Ипак, и поред апсурдних и узалудних настојања да се са САД и ЕУ води политика стратешког партнерства, Србија је успела да одржи добре односе са Русијом, и, што је од великог значаја, у протеклим годинама трасира пут за свеобухватну економску сарадњу са Кином. Изграђени одлични политички односи сада би требало да резултирају и конкретним економским пројектима, а према изјавама Вука Јеремића, који је управо завршио посету Пекингу, након трговине и кредитирања пројеката попут „Кинеског моста“ Земун-Борча, српско-кинеска сарадња требала да се оствари и кроз конкретне кинеске „гринфилд“ и „браунфилд“ инвестиције, међу којима се издвајају изградња хидроцентрала и термоцентрала, модернизација рудника и отварање фабрика.

Србија је успела да се у протеклим годинама покаже Кини као поуздан савезник, тако да је кинеска влада донела политичку одлуку да крене са директним улагањима у Србију, која тиме добија третман једног од важнијих партнера у Европи. Влада Кине је обезбедила новац који ће давати тамошњим компанијама за послове у Србији, а за сада је предвиђено улагање од две милијарде долара, с могућношћу повећања средстава.

У време када свет и даље потреса економска криза, Кина је једна од ретких земаља која има капацитет за значајна директна улагања у иностранство. О њеном великом потенцијалу говори и податак да девизне резерве досежу чак 3.200 милијарди долара, а да сусамо у току две године, од 2008. до 2010. године, уложили 26 милијарди долара у афричке земље. Кина се од улагања у Африку, сада све више окреће ка тржиштима југоисточне Европе, а стицајем околности, тренутна геостратешка позиција Србије, која је на европском тлу, а још није у Европској унији јој тренутно веома одговара. Према мишљењима стручњака, Србија би могла да буде "инвестиционо огледно добро", на коме би се Кина показала као солидан партнер, прихватљив и за ЕУ, која и даље показује велике резерве према већим кинеским инвестицијама.

Кинези ће у наредних пар година постати водећа економска сила на свету, а посета руског премијера Владимира Путина Пекингу, најавила је да ће ова земља у блиској будућности бити кључни геополитички партнер Русије и њен главни клијент за извоз нафте и природног гаса. И док ова два „стуба“ српске спољне политике граде чврсто партнерство, добар део Европе и САД чекају озбиљни привредни проблеми. Стицајем околности се тако може десити да светска економска криза и празна државна каса приморају и државни врх Србије да бар у једној мери, преусмере спољнополитичке приоритете Србије, односно да наставе даље јачање веза са Кином и Русијом, које сада све више показују жељу за инвестирањем у посрнулу српску привреду.

Иако на први поглед новац нема националност, за Србију би свакако било далеко боље да прими што више инвестиција из земаља које признају њену територијалну целовитост, и чији капитал не би служио да потпомогне политичке уцене и условљавања. Перспектива Србије у наредном периоду лежи у привлачењу што више новца са Истока, што би морао бити приоритет и ове, и владе која дође после следећих избора. Осим ако добијање датума почетка преговора за кандидатуру за ЕУ између редова не подразумева и избегавање блиских економских веза са Кином и стопирање њених инвестиција, као што је то раније био случај са Русијом.